

Prin Tunis, capitala modernă a Tunisiei, cu inima arabă a unei medine ... labirint

Este trecut de miezul zilei și încă nu ne putem ostoi curiozitatea despre Cartagina. Peste tot înscrisuri lămuritoare lângă dovezi pipăibile cu privirea de-aproape, ori călcate cu sfială în interioarele actualizate (vezi Catedrala Sf. Louis!), în muzeele locului. Punctul cu belvedere te îndeamnă să faci poze, iar potecile pe unde au trecut cartaginezii, romanii, vandalii, bizantinii, arabii și turcii, coloniștii francezi, cu câte un semn anume, ne adaugă și urmele noastre aceluia mare anonim al umanității, venind către azi, dinspre ceea ce a fost odată. Un cronicar celebru, chiar Strabon, vorbind despre apogeul Cartagini, ca un centru al lumii vechi, ne lămurise apriori: în secolele IV-III î.Hr., Cartagina a fost cel mai bogat oraș de pe țărmul Mediteranei, fiind întrecut doar de strălucitoarea Alexandria, devenită capitală a excepționalului mix civilizațional, elenismul, ca o contopire a celor acumulate și puse împreună de Alexandru cel Mare (europa, orientul asiatic, valea Nilului spre adâncimea sudică a Africii!). În acest oraș-stat, pe picioare proprii, după căderea Feniciei sub perși (sec VI î.Hr) locuiau cca.700.000 de oameni, între care mulți sclavi (marfa cea mai prețioasă a negoțului pe mare!). Importanța strategică a poziției, ca un vameș între estul și vestul Mediteranei, o scurtătură a trecerii spre Sicilia din vecinătate, Malta și chiar spre peninsulele Italică și Iberică, a fost ilustrată din plin de mersul istoriei, cu supremații politice, datorate atuului geografiei în câmpul confruntărilor de tot felul. Chiar amestecul credințelor, în asocierea lor cu putere de lovire a statelor amprentate de evoluția societății, aici este o cronică la vedere și dată spre citirea cu înțelegere a

celor ce își caută eliberările. Venisem aici, îndrumați de Traian, să căutăm băile romane ale lui Antonius, să constatăm că Iulius Cezar, va reda după incendierea Cetății, aura unei cetăți reprezentative... pentru istoria lumii, adică a noastră a tuturor! Nu vom fi remarcat, mai ieri, urmărind isprava lui Constantin cel Mare, și destinul Troiei, renăscută Bizantium în vecinătate, apoi Constantinopolul... Istanbulul de azi? Alte locuri strategice, cum vor fi fost și Alexandria, Cartagina, Veneția, ori insulele mediterane: Creta, Rodos, Malta își pot adăuga legendele, cronicile scrise, să poată întregii o... *școală altfel*, spre vindecarea uitării de noi înșine!

Scriem în cartea de impresii a catedralei Sf. Louis (un Ludovic al IX-lea!) și el un rege francez, cruciat târziu, răposat eroic pe aici și apoi canonizat. Ne grăbim pașii spre masa de prânz cu temele pentru acasă luate la noi în impresii memorate și multe poze. Pe malul golfului, în vecinătatea atâtor mărturii istorice industria turistică este la înălțime. Ne grăbim spre capitala Tunisiei, azi republică, aflată pe locul unde arabii au pus temelii *medinei* lor, la cca. 11 km. O autostradă rapidă ne arată portul (La Goulette) cu sarcini multiple. Un ditai ferryboat, mulți etajat, povestește despre același turism, precum și coloana de autocare în dublul sens, înspre și dinspre Cartagina/ acum: Sidi Bou Saidi, La Marsa, Gamarath. Iată-ne în orașul Tunis. Ghidul tunisian, secondat de Alexandra își intră în rol.

Tunis, capitala Tunisiei, o țară cu 163110 km.2, are o populație de cca 12,5 mil., de locuitori. Capitala în care am intrat are aici cca. 660.000 locuitori, iar împreună cu conturul împrejurimii sale peste 1,2 milioane. Își are în centrul vechi, numita Medina, un nucleu veritabil de urbanism concentrat tipic arab, declarat obiectiv de interes mondial, din 1979, și introdus în lista UNESCO. Cartierele componente își arată perioada apariției în peisaj. Se recomandă, pentru o viitoare descindere aici cartierul Le Bardo unde se află sediul administrativ al guvernului, dar și muzeul Bardo, renumit pentru Mozaicurile, opere de artă (cu care luasem contact și încă mai aveam o promisiune surpriză!). Ni s-a dat liber la mișcare apoi, preț de o oră, cu atenționare specială privind labirintul aglomerat și foarte întortocheat al... medinei. Parcurgem per pedes (am observat chiar o protecție însoțitoare a grupului cu un telefon permanent la ureche și sincronizarea noastră cu oprirea mașinilor la trecerile de pietoni!). Impresionant Bulevardul Habib Bourghiba, cu chipul modernității, nu se deosebește de ceea ce cunoaștem. Inscripțiile sunt în limba franceză și în șerpuirile arabe. Iată-ne în fața unui fel de arcuire/ poartă! Este poarta franceză! De aici ne strecurăm care încotro prin medina arabă!

Ne-am lămurit repede. Poarta franceză separă nucleul interior, orașul vechi arab, de conturul citadin, cu urbanizare adusă chiar de colonistul francez, sosit „protector” pe aici prin 1881, până prin 1956 când se intră în tranziția către Republica independentă sub primul ei președinte, tocmai Habib Bourghiba, cu bulevardul care îi amintește numele...până în poarta franceză, ca un arc de triumf. Sensurile de parcurgere ale porții ne poate arăta conservatori ori cu deschidere către modernitate. Am parcurs-o spre adâncimea furnicarului, plin de viață, fremătând ca un stup, apoi în căutarea prezentului cu altfel de clocot, respirând centrifuga globală. Impresiile sunt greu de surprins într-un reportaj, al unuia grăbit și cu ochii la ceas, și temerea unei rătăcirii posibile, când fiecare străduță semăna cu alta, iar expunerea mărfurilor acestui bazar imens, ciripind neîncetat atragerea atenției, tragerea de mânecă la exprimarea vreunei dorințe, insistența negocierilor, toate făcând timpul dat cheltuirii rapid consumat! Nici spațiu, loc de întors, în strânsura căilor labirintului nu puteai găsi să poți lua cu tine imaginile mai altfel vorbitoare. Oricum impresia imediată dă senzația unui clocot de-o intensitate greu de uitat, dacă ai trăit în fierberea aceea unică. Timpul a trecut aproape instantaneu că a trebuit să grăbim pașii și apoi să așteptăm întârziată, sigur luați de curentul medinei. La întoarcere, copleșiți de impresii, vom fi mărturisit ceva din istoria locului, așa cum Mihai ne va fi introdus prin legenda întemeierii Cartaginei, vom fi dezvăluit devenirea modernă a Tunisiei, devenită Republică, iar mai apoi revoluționată și ea, precum pe la noi se fisurase cortina geopolitică prin 1989, la ei se întâmplase debarcarea din 1987, a regimului Bourghiba, iar în 2011, o împrăvărire arabă va fi pus de-o nouă revoluție, cu puterea înscăunată de acum. Drumul de întoarcere a trecut pe autostrada, fără poticniri, ca vântul dar cu noile gânduri impresionate de cele văzute.

Mihai, ghidul nostru, de ocazie, pregătește expunere zilei...